

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool GO! lyceum Mechelen te MECHELEN

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	1065
Instelling	GO! basisschool GO! lyceum Mechelen
Directeur	Willem MESTDAGH
Adres	Caputsteenstraat 51 - 2800 MECHELEN
Telefoon	015-20.43.09
Fax	015-34.52.19
E-mail	bs2.mechelen@rago.be
Website	www.bslyceum.be
Bestuur van de instelling	GO! SGR Mechelen-Keerbergen-H. o/d Berg
Adres	Mechelbaan 561 - 2580 PUTTE
Scholengemeenschap	SG De Maneblussers
Adres	Battelsesteenweg 259 - 2800 MECHELEN
CLB	GO! CLB Mechelen
Adres	Zandpoortvest 9_a - 2800 MECHELEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	12-09-2014, 15-09-2014, 16-09-2014 en 18-09-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	18-09-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	01-10-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Myriam VANDE MOORTELE
Teamleden	Jan DEVOS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en wereldoriëntatie.....	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: leren leren	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Sociale en emotionele begeleiding.....	18
4.2 Rapporteringspraktijk.....	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?.....	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	24
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	25
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Basisschool Lyceum is gelegen in een groene oase aan de rand van het stadscentrum van Mechelen. Op de scholencampus ligt niet alleen de basisschool, maar tevens een kinderdagverblijf. Daarnaast vervolledigt een secundaire school, met zowel freinetonderwijs als traditioneel onderwijs, het geheel. BS Lyceum wil een school zijn waar alle kinderen uit de ruime schoolomgeving zich thuis voelen. 'Samen leren leven en werken, kinderen voorbereiden om een volwaardige plaats in te nemen in de samenleving van morgen', is haar hoofddoel. De school kent een sterke aangroei. De instroom van de leerlingen, die doorgaans uit de buurt komen, is een weerspiegeling van de diversiteit en de sociaal-economische status van de buurt. De jarenlange taalproblematiek wordt de laatste jaren steeds meer aangevuld door sociale problematieken. De school investeert daarom sterk in een aanvullende maatschappelijke rol door wat minder aan bod komt in de leefwereld van de kinderen, te compenseren. Ze heeft een groot leerlingenverloop en telt opvallend veel zittenblijvers. Het schoolteam kent de laatste jaren een sterke aangroei en verjonging. De meeste teamleden zijn afkomstig uit (de omgeving van) Mechelen. Sommigen hebben hier zelf school gelopen. Openstaan voor een multiculturele context en een grote collegialiteit typeren het schoolteam. Momenteel telt de school achttien klasgroepen waarvan zeven in de kleuterafdeling en elf in de lagere afdeling.

Op basis van het vooronderzoek van 8 september 2014 onderzocht de onderwijsinspectie de leergebieden wiskundige initiatie en wereldoriëntatie in de kleuterafdeling en het leergebied wereldoriëntatie en de leergebiedoverschrijdende eindtermen van leren leren in de lagere afdeling. Verder peilde ze naar de kwaliteitsbewaking van de sociale en emotionele begeleiding en de rapporteringspraktijk. Daarnaast onderzocht ze hoe het algemeen beleid van de school vormt krijgt. Ook aspecten van de regelgeving en de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving maakten deel uit van het onderzoek.

Het **erkenningsonderzoek** van de onderwijsdoelstellingen in de kleuterafdeling wijst uit dat de school de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden wiskundige initiatie en wereldoriëntatie in voldoende mate nastreeft. De kleuteronderwijzers baseren zich op een schooleigen document met leerlijnen om hun thematische activiteiten te plannen. De meeste domeinen van de onderzochte leergebieden komen evenwichtig, gevarieerd en geïntegreerd aan bod, wat zorgt voor een krachtige horizontale samenhang. Voor **wiskundige initiatie** bestaan afspraken rond getalbegrippen en getalbeelden, maar ontbreekt een eenduidige verticale opbouw voor wiskundige begrippen. Het wiskundig denken wordt veelvuldig gestimuleerd in de dagelijks weerkerende routines en activiteiten. Voor **wereldoriëntatie** organiseren de kleuteronderwijzers geregeld activiteiten rond sociale vaardigheden, Milieuzorg Op School en verkeer. Niettegenstaande een intensief techniektraject, blijft het moeilijk om kleutervriendelijke activiteiten te organiseren. Aangepaste speelleermaterialen en een uitdagende leeromgeving bieden kansen tot exploreren en experimenteren. De kleuters mogen zelf materialen meebrengen en hun leefwereld toelichten wat hun betrokkenheid verhoogt. De ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl en het respect voor het individuele kind creëren een veilige en geborgen kleuterklas. De kleuteronderwijzers benutten meerdere observatie- en overlegmomenten om de ontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen. Ze kunnen hun evaluatiepraktijk echter nog breder, gericht en meer afgestemd uitbouwen. Samen met het zorgteam bieden ze gerichte ondersteuning aan. Het kindvolgsysteem heeft nog groeimogelijkheden.

Het **erkenningsonderzoek** van de onderwijsdoelstellingen in de lagere afdeling toont aan dat de school de eindtermen voor het leergebied **wereldoriëntatie** in voldoende mate bereikt. Getoonde outputgegevens bevestigen dit. De onderwijzers verwijzen naar leerlijnen, een jaarplan en enkele onderwijsleerpakketten als werkinstrumenten bij de planning van hun activiteiten. Sommige thema's werken ze nogal eenzijdig uit. Leerlingen krijgen ook weinig inspraak bij de uitwerking van thema's. Actualiteit komt leerkrachtafhankelijk aan bod. Het schoolmilieu zorgt voor aanvullende kansen ten aanzien van het thuismilieu. Concrete materialen, diverse werkvormen en groeperingsvormen ondersteunen het leerproces. De school mag zich terecht de logo's van compostschool, MOS-school en verkeersactieve 10/10-school toe-eigenen. Ze plukt de vruchten van een meerjarig begeleidingstraject mede dankzij de gemotiveerde collegiale inzet van haar teamleden. De evaluatiepraktijk heeft nog groeikansen. De meeste onderwijzers hebben op dit moment

nog te weinig zicht op brede en gevarieerde evaluatievormen en beperken hun evaluaties veelal op leerlingniveau. De leerbegeleiding voor wereldoriëntatie is eerder beperkt.

De lagere afdeling streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor **leren leren** in voldoende mate na. De eindtermen zijn richtinggevend als leidraad voor het inventarisdocument. De wijze waarop en de intensiteit om deze eindtermen na te streven, is leerkrachtafhankelijk. Al van in de kleuterafdeling besteedt de school aandacht aan zelfredzaamheid en het vooruit- en terugblikken op activiteiten. In de lagere afdeling integreren de onderwijzers leren leren in meerdere leergebieden. Diverse onderwijsleerpakketten schenken hieraan aandacht en bieden daarbij ondersteuning. Inschakeling van activerende werkvormen, diverse stappenplannen, een bewuste klasinrichting en een stimulerende onderwijsstijl zijn typerend voor de ganse school. De school zette nog geen professionaliseringsinitiatieven op en heeft de schooleigen inventaris nog niet afgestemd om een gedragen visie op 'leren leren' en een doelgerichte evaluatie te ondersteunen. Het leerlingdossier bevat weinig bruikbare informatie om de begeleiding aan te sturen.

De school hecht veel belang aan de **sociale en emotionele begeleiding** van haar leerlingen. Ze zet de doelen en acties, uit een voorgaande GOK-cyclus, verder vanuit de overtuiging dat het welbevinden en de betrokkenheid van het kind de basis vormen voor ontwikkeling en leren. Ze verzamelt informatie over de sociale en emotionele aspecten en bundelt deze gegevens in het leerlingvolgsysteem. Zorgcoördinatoren leiden en coördineren interventies rond welbevinden en betrokkenheid op leerling- en op leerkrachtniveau. Samen met de leerkrachten werken ze allerlei acties uit die een veilig en stimulerend klas- en schoolklimaat bevorderen. Waar nodig betreft de school de ouders. Ze doet de laatste jaren steeds meer een beroep op verschillende externe instanties om de vaak complexe problematieken doeltreffend aan te pakken. De school is dan ook enorm gegroeid in haar sociale en emotionele begeleiding.

De school gebruikt veelvuldige mondelinge, schriftelijke en multimediale kanalen om te rapporteren aan interne en externe betrokkenen. In de kleuterafdeling krijgen de ouders tijdens formele en informele gesprekken informatie over de evolutie van hun kleuter. In de lagere afdeling vormen diverse toetsen de basis voor de **rapporteringspraktijk**. Vier uitgebreide schoolrapporten geven een overzicht van de behaalde puntenscores. Voor enkele onderdelen gebruiken de onderwijzers een symbool, gebaseerd op een vierpuntschaal, al dan niet aangevuld met woordelijke onderbouwing. Bepaalde domeinen of leergebiedoverschrijdende eindtermen komen weinig tot niet aan bod. Na elk rapport volgt een officieel oudercontact. De school kan het recent vernieuwde rapport nog taliger bijsturen.

Het **algemeen beleid** van de school is al enkele jaren in handen van de huidige directeur. Hij creëert een gedeeld leiderschap waarbinnen iedereen zijn verantwoordelijkheid opneemt. De meeste teamleden typeren hem als een menselijk persoon met een luisterend oor en een democratische leiderschapsstijl. Hij stuurt geregeld aan op nieuwe acties en weet daarbij het team te motiveren. Een meer praktijkgerichte ondersteuning met de nodige reflecties achteraf ontbreken echter grotendeels. De vele overlegmomenten bieden kansen om tot gezamenlijke standpunten te komen. De wederzijdse open waarderende houding voor elk teamlid creëert een verbondenheid waardoor iedereen samen school maakt.

De school krijgt een **gunstig advies** voor de **bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne** van de leer- en werkomgeving. De wijze waarop ze tekorten planmatig opspoot en beheerst, wijst op een dynamisch risicobeheersingsbeleid en is een voorbeeld van goede praktijk.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de **overige erkenningsvoorwaarden** toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert.

De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een **gunstig advies** voor de kleuter- en lagere afdeling. Ze waardeert de inzet van alle teamleden en heeft vertrouwen in de interne ontwikkelingskracht van de school. Ze rekent erop dat het team op de ingeslagen weg verder gaat en de aanbevelingen uit dit verslag ter harte neemt om de onderwijskwaliteit in de toekomst blijvend te verbeteren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

wiskundige initiatie
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

leren leren

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. De kleuters krijgen een leerplangericht onderwijsaanbod, met aandacht voor de verschillende domeinen. De positieve begeleidingsstijl van het geëngageerde kleuterteam stimuleert de kleuters in hun wiskundige ontwikkeling.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate na. Het leerplan vormt de leidraad voor een evenwichtig onderwijsaanbod. De kleuters krijgen in ruime mate kansen om op een betrokken manier wereldoriënterende vaardigheden te verwerven.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Als referentiekader voor beide leergebieden verwijzen de kleuteronderwijzers naar leerlijnen die gebaseerd zijn op het leerplan van de eigen onderwijskoepel. De 'kruisjeslijsten' zijn richtinggevend voor de planning en de bewaking van het onderwijsaanbod. De meeste kleuteronderwijzers halen in mindere of meerdere mate ideeën uit onderwijsleerpakketten om activiteiten, aangepast aan het ontwikkelingsniveau van de kleuters, doelgericht aan te bieden.

Voor de aanvang van het nieuwe schooljaar stellen de kleuteronderwijzers een vaste jaarplanning op. Veelvuldig overleg tussen parallelcollega's zorgt voor een gelijkgericht aanbod per leeftijdsgroep. Op schoolniveau bestaan richtlijnen over de wijze waarop de kleuteronderwijzers hun agenda invullen. Naast een beknopt weekoverzicht met gezamenlijke activiteiten geven ze een overzicht van keuzeactiviteiten met vermelding van concrete doelen. Daarnaast lijsten ze leerplandoelen per leergebied en per respectievelijk domein op. De vooropgestelde schriftelijke evaluatie benutten ze niet. De kleuteronderwijzers geven aan dat de huidige agenda eerder een verantwoordingsdocument is dat niet alleen voor verhoogde planlast zorgt, maar tevens weinig functioneel is. Een efficiëntere planningswijze dringt zich op.

Uit documentanalyse en gesprekken blijkt dat het onderwijsaanbod vrij gevarieerd en evenwichtig is voor beide leergebieden. In elke klas leeft het thema visueel in het klasbeeld. Voor wiskundige initiatie bestaan afspraken rond getalbegrippen en getalbeelden. Tijdens gerichte activiteiten en kringmomenten besteden de kleuteronderwijzers veelvuldig aandacht aan wiskundige begripsvorming. Leerkrachtafhankelijk laten ze zich hiervoor inspireren door verschillende bronnenmaterialen. De meesten geven dan ook aan dat duidelijke richtlijnen met een verticale opbouw ontbreken. Voor wereldoriëntatie krijgen de domeinen mens en maatschappij, tijd en natuur veelvuldige aandacht.

Kleutervriendelijke techniekactiviteiten die afgestemd zijn op niveau van het kind, ervaren sommige kleuteronderwijzers als moeilijk. De school organiseert geregeld activiteiten rond sociale vaardigheden, Milieuzorg Op School (MOS) en verkeerseducatie.

De thematische benadering bevordert de horizontale samenhang. De kleuteronderwijzers integreren het wiskundig denken in de dagelijks weerkerende routines en activiteiten. Tijdens de doorlichting stelde de onderwijsinspectie vast dat ook de bijzondere leermeester lichamelijke opvoeding inspeelde op het actuele verkeersthema. Op schoolniveau zijn een aantal groeilijnen uitgewerkt die getuigen van een verticale samenhang doorheen de kleuterafdeling. De verschillende kalenders die in elke onthaalhoek aanwezig zijn, werden in overleg opgesteld en vertonen de nodige gradatie. Ze bieden de kleuters houvast bij de ontwikkeling van het tijdsbesef.

De kleuteronderwijzers streven een brede harmonische vorming na. Naast de tijdsgebonden thema's voorzien ze tevens een tweetal vrije thema's of projecten waarbij ze de invulling grotendeels baseren op de interesses van de kleuters. Leeruitstappen, hoofdzakelijk in de buurt van de school, zorgen ervoor dat de kleuters ook ervaringen opdoen buiten de schoolmuren. De kleuteronderwijzers stimuleren de kinderen om geregeld materialen mee te brengen. Zo bieden onder meer het thema-emmertje en de weekendkoffer kansen om de multiculturele leefwereld van de kleuters te verkennen. Dit verhoogt de betrokkenheid.

De kleuters krijgen veelvuldig kansen tot actief leren. De aangeboden activiteiten en ontwikkelingsmaterialen bieden mogelijkheden tot exploreren. In sommige klassen komen kleuters minder frequent tot experimenteren omdat ze vrij snel moeten overgaan tot vormgeven of taakgericht uitvoeren. Er is een goede verhouding tussen leerkrachtgestuurd en zelfontwikkelend leren. Stappenplannen en pictogrammen ondersteunen de zelfredzaamheid en de zelfstandigheid van de kleuters.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

In de kleuterafdeling gaat heel wat functionele onderwijstijd verloren door vaste rituelen zoals het toiletbezoek en 'koek en drank' en door de verplaatsingen van en naar het klaslokaal. Een graduele opbouw vanuit de ontwikkeling van de kleuter ontbreekt grotendeels. De onderwijsinspectie stelt zich ook vragen bij de namiddagspeeltijd in de lessenroosters.

De kleuteronderwijzers zorgen voor een stimulerend klasmilieu. De klaslokalen zijn ordelijk en overzichtelijk ingericht. De meeste speelleerhoeken krijgen een verrijking vanuit het lopende thema. Rituelen en weerkerende activiteiten bieden houvast aan de kleuters. De ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl van de kleuteronderwijzers en het respect voor het individuele kind creëren een veilige en geborgen kleuterklas.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuterafdeling beschikt over voldoende (zelfgemaakte) aangepaste en levensechte ontwikkelingsmaterialen om ervaringskansen te bieden en ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden wiskundige initiatie en wereldoriëntatie na te streven. Educatieve spellen en andere spelmaterialen bieden impulsen om wiskundige kennis en vaardigheden te verwerven. De kleuteronderwijzers verrijken de speelwerkplekken vaak volgens de lopende thema's. In meerdere klassen is de voorstelling van de thematafel eerder beperkt en weinig functioneel. De boekenhoek kan in de meeste klassen nog gevarieerder en aantrekkelijker uitgewerkt worden. De afwezigheid van een ontdekhoek ontnemt spontane kansen tot leren en exploreren. Het puzzelaanbod vertoont een duidelijke gradatie. De puzzelrups visualiseert de vorderingen van de kleuters.

In alle klassen gaat er aandacht naar het gebruik van foto's, prenten en pictogrammen met het oog op de symboolontwikkeling. De graduele opbouw bevordert de zelfstandigheid van de kleuters.

De kleuterafdeling beschikt over een summier aanbod van software voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. De meeste kleuteronderwijzers geven aan dat een beperkte ICT-infrastructuur en een haperende internetverbinding de vlotte inschakeling van computers bij de ondersteuning van het onderwijsaanbod belemmeren.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem

De kleuteronderwijzers verwoorden dat de evaluatiepraktijk nog niet op punt staat. Voor de opvolging van de ontwikkeling van de kleuters baseren ze zich eerder op spontane en minder intentionele observatiemomenten. Ze noteren hun vaststellingen veelal in een observatieschrift. De vroegere uitgebreide screeningslijsten vinden ze verouderd en niet meer haalbaar. Sinds vorig schooljaar maakt de school gebruik van een nieuw digitaal kindvolgsysteem, opgebouwd en beheerd door het zorgteam. De inhoud is grotendeels afgestemd op screeningsitems van een onderwijspakket uit de handel. De congruentie tussen vooraf bepaalde leerplandoelen, observaties en criteria in het kindvolgsysteem ontbreekt echter. Omwille hiervan bieden de observaties en de vaststellingen onvoldoende houvast om de evolutie van de ontwikkeling van de kleuter overzichtelijk, evenwichtig en representatief in kaart te brengen, te onderbouwen en op te volgen. Bij de oudere kleuters vult de school dit aan met diverse genormeerde tests. Een doelgerichte evaluatie komt minder expliciet voor.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Om een eerste beeld te krijgen van de beginsituatie van de kleuter, doen de kleuteronderwijzers veelal een beroep op overgangsgesprekken en informele contacten. Naast belangrijke zorginformatie en gegevens uit het kindvolgsysteem verfijnen diverse observaties dit beeld. Dit is veeleer het geval voor wiskundige initiatie dan voor wereldoriëntatie.

In de zorgvisie van de school komt duidelijk naar voor dat de klasleerkracht verantwoordelijk is voor de eerstelijnszorg. De grote inzet, het positieve engagement en de stimulerende begeleidingsstijl zijn kenmerkend voor het kleuterteam. Gerichte observaties vormen vaak het vertrekpunt voor eventuele bijsturing van de aanpak of voor overleg met collega's en zorgondersteuners. Nochtans vermelden de planningsdocumenten in de agenda geen verwijzingen naar een gedifferentieerd aanbod. Het onderwijsaanbod is meestal identiek voor de ganse groep. In de onderwijspraktijk blijkt de differentiatie vooral uit de verwachtingen van de kleuteronderwijzer die kan verschillen per kleuter. Een

coördinerend zorgondersteuner staat borg voor de werking op de drie niveaus, waaronder vraaggestuurde ondersteuning op leerling- en leerkrachtniveau. In een zorgmap noteren de SES-leerkrachten (sociale en emotionele status) de ondernomen acties. De zorginitiatieven hebben vooral een remediërend karakter. Preventieve zorgacties komen minder voor. De meeste ondersteuningsacties hebben betrekking op het leergebied wiskundige initiatie en in veel mindere mate op het leergebied wereldoriëntatie. Het handelingsplan voor risicokleuters is eerder een oplistings van ondernomen acties en minder een plan van aanpak. De kleuterschool betreft de kinderverzorgster actief bij het klasgebeuren van de jongere kleuters.

Tweewekelijks houdt de school een zorgoverleg, waarbij ze de ondersteuningsnoden van kleuters bespreekt. Ze doet hiervoor een beroep op een medewerkster van het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB). Daarnaast organiseert de school meermaals per schooljaar een multidisciplinair overleg (MDO). De school werkt goed samen met diverse externe partners in de hulpverlening. Ze hecht tevens veel belang aan een positieve onthaal- en informatiecultuur door talrijke formele en informele ontmoetingsmomenten met ouders te creëren.

**Professionalisering
Deskundigheidsbevordering**
Nascholingen

Het kleuterteam volgde de laatste schooljaren een vormingstraject van wereldoriëntatie voor de hele basisschool. Dit resulteerde in een beter inzicht in de leerplandoelen en aangepaste activiteiten. De school besteedde eveneens gerichte aandacht aan het domein techniek. Dit leidde tot techniekcoaches per afdelingsniveau. Sommige kleuteronderwijzers geven aan dat de techniekactiviteiten niet altijd haalbaar zijn voor het ontwikkelingsniveau van hun leeftijdsgroep.

Het leergebied wiskundige initiatie maakte de laatste jaren geen deel uit van professionalisering van de teamleden. Uit gesprekken blijkt dat sommige kleuteronderwijzers nood hebben aan meer structuur en afspraken. Naar verluidt maakt het kleuterteam werk van afstemming op kleuterniveau.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. Outputgegevens bevestigen dat de onderwijzers zorgen voor een onderwijsaanbod dat beantwoordt aan de minimumdoelen. Er is aandacht voor de verschillende domeinen binnen dit leergebied. De onderwijzers gebruiken veelvuldig coöperatieve werkvormen en werkelijkheidsgerichte initiatieven om het actief leerproces van de leerlingen te ondersteunen.

**Curriculum
Onderwijsaanbod**
*Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren*

De school beschikt over outputgegevens die erop wijzen dat de meeste leerlingen de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie bereiken. De onderwijzers baseren zich op een schooleigen document met leerlijnen als referentiekader. Sinds een tweetal jaren maken de meesten gebruik van een beknopt gradueel onderwijsleerpakket. Ze vullen dit pakket aan met eigen elementen. Voor sommige leerinhouden zoals verkeersopvoeding en sociale vaardigheden hanteren de teamleden een aanvullend onderwijsleerpakket.

In de agenda voorzien de onderwijzers een beknopt weekplan met dagelijkse aanvullingen voor een aantal leergebieden. De meesten noteren hierbij concrete doelen. Tijdens gesprekken gaven meerdere leerkrachten aan dat ze deze opgelegde manier van werken niet zinvol noch functioneel vinden. Enkele onderwijzers gebruiken de leerlijnen als effectieve turflijsten om het evenwicht en de volledigheid van hun onderwijsaanbod te bewaken en bij te sturen.

De onderwijzers stellen doorgaans een jaarplanning, opgesteld per maand, met vaste thema's op. Jaarlijks komen enkele vaste thema's zoals onder andere verkeer en een anti-pestproject terug. Leerlingen daadwerkelijk betrekken bij de uitwerking van een thema, gebeurt leerkrachtafhankelijk en eerder in beperkte mate. Sommige onderwijzers voorzien ruimte voor een tweetal keuzethema's. Uit documentanalyse blijkt dat sommige thema's nogal domeineng uitgewerkt worden. Dit brengt het inzicht van de leerlingen in de samenhang van bepaalde inhouden in het gedrang binnen het leergebied wereldoriëntatie en over de leergebieden heen.

Aandacht voor kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes bevorderen een brede harmonische vorming. Het schoolmilieu zorgt voor aanvullende kansen ten aanzien van het thuis- en vrijetijdsmilieu van de leerlingen. Zo organiseren de meeste onderwijzers geregeld leeruitstappen die verwijzen naar natuurkundige, historische en/of culturele aspecten, vaak in de nabije omgeving van de school. Enkele leerjaren bieden tweejaarlijks meerdaagse extra-murosactiviteiten aan. Het blijft een uitdaging voor de school om zoveel mogelijk leerlingen hieraan te laten deelnemen. Om het thema visueel voor te stellen in het klasbeeld, maken onderwijzers gebruik van een wereldoriëntatiehoek of een thematafel. De leerlingen krijgen veelvuldig kansen tot handelend leren tijdens zelfstandige en coöperatieve werkvormen. Concrete materialen en realistische contexten ondersteunen het leerproces. Homogene en heterogene groeperingsvormen bevorderen het leren van en met elkaar. Sommige onderwijzers geven de leerlingen minder kansen om zelfstandig te onderzoeken en te experimenteren, door activiteiten nogal geleid en leerkrachtgestuurd aan te bieden en zelfs onbewust antwoord te geven op de eigen vragen.

De school heeft bijkomende aandacht voor milieu- en gezondheidseducatie. Ze mag zich al drie logo's van 'MOS-school' en tien logo's van 'Compostschool' toe-eigenen. De plaatselijke moestuintjes, de kippenren, het bestuderen van een specifieke boom en struik per leerjaar, een sport- en spelaanbod tijdens de speeltijd ... zijn slechts enkele voorbeelden van waardevolle initiatieven. Ook het domein techniek krijgt sinds kort een gevarieerder en praktijkgerichtere invulling. Democratische waarden komen onder meer aan bod in het klas- en schoolleven en via de leerlingenraad.

Het logo 'Meer dan 5 jaar een verkeersactieve 10 op 10-school' geeft aan dat de school actief investeert in verkeerseducatie. Ze doet inspanningen om de theoretische lessen aan te vullen met praktijkervaringen. De school stelt bovendien een aantal fietsen ter beschikking en schakelt de leerkracht lichamelijke opvoeding in om een verantwoord en vaardig fietsgedrag te ontwikkelen bij alle leerlingen van de lagere afdeling. Enkele klassen van de bovenbouw maken bewust gebruik van de fiets als vervoermiddel bij plaatselijke leeruitstappen.

Elke klas besteedt ruime aandacht aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden. Het anti-pestproject dat eind september opstart en het ganse schooljaar doorloopt, de vele klas- of individuele gesprekken ... vormen stilaan vaste waarden. De praktische integratie van informatie- en communicatietechnologie (ICT) gebeurt doorgaans tijdens het contract- en het hoekenwerk. De meeste onderwijzers reiken handvatten aan om hun leerlingen te ondersteunen in het proces van leren leren.

Het gebruik van actualiteit als aangrijpingspunt bij het bereiken van eindtermen voor wereldoriëntatie is sterk leerjaar- en leerkrachtafhankelijk. Sommige teamleden slagen er beter in om dit aspect te integreren in hun lessen. Bij anderen blijft het nog eerder een losstaand gegeven.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen en didactische materialen om de leerplandoelen te realiseren. Sommige onderwijzers schaffen (tijdelijk) bijkomende ondersteunende didactische materialen aan. In de boekenhoeken zijn informatieve boeken en (historische) levensverhalen aanwezig. De meesten vullen hun klasbibliotheek aan met (eigen) waardevolle naslagwerken.

De leerlingen kunnen gebruik maken van één of meerdere computers in de klas. Uit gesprekken blijkt dat de internetverbinding meermaals een probleem vormt. Daarnaast stelt de school een computerklas ter beschikking bij gerichte ICT-opdrachten. Elke klas is uitgerust met een digitaal schoolbord wat bijkomende kansen biedt voor visueel en auditief ondersteunend beeldmateriaal.

In alle klassen zijn de gradueel opgebouwde tijd- en ruimtekaders aanwezig. De meeste onderwijzers verwoorden dat ze de tijdkaders verrijken doorheen het schooljaar. Sommigen wenden de ruimtekaders iets minder functioneel en dynamisch aan.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De onderwijzers bieden zowel methodegebonden als zelfontworpen toetsen aan om de vorderingen van elke leerling na te gaan. In tegenstelling tot de keuze van het onderwijsaanbod, is de verwijzing naar leerplandoelen hier minder expliciet aanwezig. In de meeste klassen zijn de toetsen vooral gericht op het instuderen en reproduceren van kennis. De evaluatie van inzichten, vaardigheden en attitudes krijgt in mindere mate aandacht. Op schoolniveau zijn nochtans enkele waardevolle initiatieven van gevarieerde en brede evaluatievormen aanwezig. Deze in kaart brengen, zal een meerwaarde betekenen voor alle teamleden. Waar evalueren nu hoofdzakelijk gebeurt in functie van de leerlingen, kan dit nog een pedagogisch-didactische versterking teweegbrengen op leerkrachtniveau. De meeste onderwijzers hebben op dit moment nog te weinig zicht op brede en gevarieerde evaluatievormen.

De leerlingen van het zesde leerjaar nemen deel aan de externe toetsen van een andere koepel. Uit de resultaten blijkt dat de meeste leerlingen de geëvalueerde eindtermen bereiken. De school analyseert deze resultaten en wendt ze aan om haar onderwijsaanbod bij te sturen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

In het leerlingvolgsysteem zijn, naast de digitale rapporten, weinig gegevens terug te vinden die specifiek naar het leergebied wereldoriëntatie verwijzen. Het is bij wereldoriëntatie in mindere mate de gewoonte om te differentiëren. De meeste leerlingen krijgen dezelfde opdrachten, taken en toetsen. In sommige klassen krijgen bepaalde leerlingen een gedifferentieerd contract, waarbij ook elementen van wereldoriëntatie aan bod komen. Soms zijn deze beperkt tot een extra 'moetje' omwille van een slechte toets. Onderwijzers ondersteunen hun kinderen op het vlak van leren leren. Overwegend bij de oudere leerlingengroepen krijgen de leerlingen ook waardevolle tips mee op het vlak van leren studeren.

Op vraag van de klasleerkracht ondersteunt de SES-leerkracht tijdens techniekactiviteiten, veelal met de bedoeling om in kleinere groepen te werken. Hierdoor krijgen kinderen meer kansen om actief te ervaren en te onderzoeken. Tijdens MDO's kunnen probleemsituaties aan bod komen. Vaak kaderen deze in een ruimere context.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

Tot voor enkele jaren wezen outputresultaten erop dat de school een uitval kende voor dit leergebied. De school slaagt erin om dit verhaal een positieve wending te geven door gedurende meerdere jaren enkele intensieve trajecten zoals onder meer '10 voor WO' en 'techniek' te volgen in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst en dankzij de gemotiveerde collegiale inzet van haar teamleden, waarbij ze elkaar vaak informeel tips en informatie verstrekken.

3.1.1.5 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

De lagere afdeling streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor leren leren in voldoende mate na. De onderwijzers hebben zicht op deze eindtermen en bieden ze op een geïntegreerde wijze aan binnen verschillende leergebieden.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Actief leren

De school vermeldt in haar schoolvisie dat 'ze, naast het verwerken van de leerstof, veel nadruk legt op het ontwikkelen van het leren leren'. De leergebiedoverschrijdende eindtermen voor leren leren zijn richtinggevend als referentiekader voor het inventarisdocument. De leerkrachten kunnen aangeven welke de uitgangspunten van de eindtermen zijn en voorbeelden geven op welke manier ze in hun klasgroep aan bod komen. Vorig schooljaar noteerden ze per leeftijdsgroep de meest relevante activiteiten die te maken hebben met aspecten van leren leren. De directeur bundelde deze gegevens in een inventaris. De school maakte verder nog geen concrete afspraken om leren leren geïntegreerd, samenhangend en gradueel te implementeren. Een duidelijk tijdspad voor afstemming en bijsturing van dit implementatieproces ontbreekt vooralsnog.

Uit documentanalyse blijkt dat de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor leren leren niet expliciet opgenomen worden in de planningsdocumenten.

In de kleuterafdeling besteden de kleuteronderwijzers intentionele aandacht aan zelfsturing en zelfstandigheid van de kleuters. Ze leren kleuters ook vooruit- en terugblikken.

In de lagere afdeling integreren de onderwijzers leren leren in verschillende leergebieden. Ze geven tevens aan dat meerdere aspecten van leren leren verweven zitten in de onderwijsleerpakketten voor Nederlands, wiskunde en Frans. De leerlingen krijgen geregeld waardevolle aanzetten om losse gegevens te verwerven, om informatie en informatiebronnen te gebruiken, om problemen op te lossen en om te leren plannen, studeren en organiseren. De meeste leerkrachten hanteren een onderwijsstijl die leerlingen stimuleert om (oplossings)strategieën te hanteren in verschillende leercontexten. De vier stappen van Stientje - een recent schooleigen stappenplan - en ook andere stappenplannen om taken aan te pakken, zijn typerend voor de ganse school. Tijdens klasobservaties stelde de onderwijsinspectie meermaals vast dat leerkrachten hiernaar verwijzen.

De aandacht voor coöperatieve werkvormen tijdens reguliere lessen en het hoekenwerk is opvallend. De meeste leerkrachten bevorderen het leren van en met elkaar, onder meer via een bewuste klasinrichting of plaatskeuze van leerlingen. Taakverdelingen, waarbij leerlingen een verantwoordelijke rol krijgen, verhogen de efficiëntie en de betrokkenheid. Het team maakt systematisch werk van leren plannen bij het contractwerk. De leerlingenagenda biedt eerder beperkte kansen tot leren leren. Sommige leerkrachten voegen daarom waardevolle elementen toe. Zo is de inschakeling van 'denkknopjes', waarbij men de leerlingen denkstrategieën aanreikt en hun denkattitudes stimuleert, een voorbeeld van goede praktijk.

Ook extra-murosactiviteiten bieden kansen tot leren leren. Door de leefwereld van kinderen te verruimen en te verrijken, worden ze geprikkeld om te leren uit wat er om hen heen gebeurt.

In het begin van het schooljaar organiseert de school een infoavond. Elke klasleerkracht verduidelijkt de manier van werken, de inhoud van de lessen, de klasafspraken, praktische tips ... Ouders en leerlingen krijgen bruikbare tips om lessen en huiswerken te begeleiden.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school voorziet voldoende hulp- en leermiddelen om de verschillende eindtermen expliciet na te streven. Ze beschikt voor de meeste onderwijsleerpakketten over ICT-voorzieningen van bordboeken en online-toepassingen. Sommige onderwijzers benutten de computer nog te weinig als leermiddel voor leren leren en gebruiken hem hoofdzakelijk om geziene leerstof in te oefenen. Meerdere referentiekaders, heuristieken en geheugensteuntjes aan de klaswanden bieden visuele ondersteuning. Daarnaast ontwikkelen en hanteren leerkrachten bijkomende ondersteunende materialen om het leren leren bij kinderen vanaf jonge leeftijd te stimuleren. Concrete stappenplannen en tips per leergebied over de wijze van studeren en voor het ontwikkelen van een goede studiehouding illustreren dit.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem

Er zijn nog groeikansen om afspraken te maken over de wijze waarop de school deze eindtermen doelgericht wil evalueren.

Het is nog geen gewoonte dat informatie over het proces van leren leren een expliciete plaats krijgt in het leerlingvolgsysteem. De evaluatie van leren leren resulteert doorgaans in een appreciatie over leef- en leerhoudingen op het rapport. Meerdere onderwijzers stimuleren vormen van zelfevaluatie door onder meer verbeterersleutels en andere materialen aan te bieden. Sommigen trekken op het einde van een activiteit tijd uit voor een korte nabespreking en besteden aandacht aan wat de kinderen hieruit geleerd hebben.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

In het zorgplan besteedt de school aandacht aan leren leren. Ze vermeldt dat 'het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen de sleutels zijn tot fundamenteel leren'. Ze vindt het een belangrijke taak voor de school om ouders en leerlingen te overtuigen dat 'leren leren' meer is dan 'leren studeren'. Nochtans bevat het leerlingdossier weinig bruikbare informatie om de begeleiding aan te sturen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school investeert aanzienlijk in de organisatie van het beleid met betrekking tot de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Zij voorziet in een halftime contactpersoon veiligheid die de belangen van de kinderen en personeel behartigt. Het ganse team is betrokken. Het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan zijn 'levende' documenten onder meer door de afstemming met de preventieadviseur en met externe partners. De organisatie werkt dan ook ondersteunend ten aanzien van een dynamisch welzijnsbeleid. Het basiscomité dient in een extra vergadering te voorzien.

De voorgelegde documenten en de rondgang tonen aan dat de school prima scoort op vlak van bewoonbaarheid en veiligheid. Enkele kleine aandachtspunten zijn: loshangende bekabeling, onvoldoende verluchting van lokalen en de onbeschermdde lampen in de polyvalente zaal.

Ook op vlak van gezondheid en hygiëne scoort de school goed. Zo zijn er ruim voldoende en goed onderhouden sanitaire installaties. Het steeds voorzien in een mogelijkheid om de handen te drogen is een aandachtspunt.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie waardeert de geleverde inspanningen. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten wegwerkt en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt het inspectieteam op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende knelpunten binnen het schooldomein adequaat aan te pakken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperiodes en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid De school legde voor dit proces al een hele weg af. Ze verwijst in haar pedagogisch project en op haar website naar het belang dat ze hecht aan sociale en emotionele aspecten in de ontwikkeling van kinderen. Tijdens een voorbije cyclus van het Gelijkeonderwijskansenbeleid (GOK-beleid) investeerde ze doelgericht en op een planmatige wijze in het thema sociale en emotionele begeleiding. Ze continueert dit thema in haar huidige zorgvisie vanuit de overtuiging dat het welbevinden en de betrokkenheid van het kind de basis vormen voor ontwikkeling en leren.

Ondersteuning De school investeert sterk in de uitwerking van haar sociale en emotionele begeleiding. Een vertrouwenspersoon, procedures en diverse werkvormen en materialen ondersteunen die specifieke begeleiding. De school legt vooral de nadruk op preventie. Elke leerkracht probeert een aangenaam klasklimaat te creëren door goede afspraken te maken. Gerichte observaties, sociogrammen en een 'pestbus' helpen eventuele noden op te sporen. De jaarlijkse antipestweek tijdens de eerste schoolmaand betekent de start van het pestproject dat het ganse schooljaar doorloopt. In de leerlingenraad kunnen de leerlingen mee participeren om ervoor te zorgen dat er een positief leefklimaat heerst op school. Talrijke remediërende individuele gesprekken en groepsgesprekken bevorderen een stimulerend klas- en schoolklimaat. In de kleuterafdeling maken de kleuteronderwijzers daarbij gebruik van praatpoppen. Belonings-, gedrags- en opvolgkaarten, waarbij de school de ouders desgewenst betreft, helpen de leerlingen bij de bewustwording van hun gedrag.

De zorgcoördinatoren nemen het voortouw in de aanpak van de sociale en emotionele begeleiding. Ze leiden en coördineren de interventies rond welbevinden en betrokkenheid, zowel op leerling- als op leerkrachtniveau. De school schakelt, indien nodig, het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) en externe hulpverlening in om ernstige sociale en emotionele problemen te bespreken. Ook externe instanties doen geregeld een beroep op de school om problemen te melden of om gerichte informatie uit te wisselen.

Een aantal keren per jaar screenen de leerkrachten de sociale en emotionele ontwikkeling van hun kinderen. De school bundelt deze informatie in een digitaal kind- of leerlingvolgsysteem. Ook tijdens diverse overlegmomenten besteedt het team geregeld aandacht aan sociale en emotionele aspecten.

De school doet ruimschoots inspanningen om de afwezigheid van leerlingen op te volgen en de participatie van vaak afwezige kinderen te verhogen.

Doeltreffendheid De school volgt de vele acties rond haar sociale en emotionele begeleiding plichtsbewust op. Ze kan meerdere voorbeelden voorleggen waarbij genomen initiatieven resulteren in een positief effect op de leerlingen en op het klas- en schoolklimaat. Sommige problematieken zijn echter zo complex dat de school slechts één van de vele schakels in een hulpverleningsproces is.

Ontwikkeling Jaarlijks herbekijkt de school haar sociale en emotionele begeleiding en stuurt ze die bij. Ze krijgt de laatste jaren steeds meer hulp van verschillende instanties vanuit de stad Mechelen. De school is dan ook enorm gegroeid in haar overleg met derden. Het team staat open voor nieuwe inzichten en initiatieven om de permanente ontwikkeling van de sociale en emotionele begeleiding bij te sturen. De school maakt onder meer recentelijk gebruik van een onderwijsleerpakket om haar teamleden hierbij te ondersteunen.

4.2 Rapporteringspraktijk

Doelgerichtheid De school heeft geen expliciete visie op haar evaluatie- en haar rapporteringspraktijk. In het schoolwerkplan en het schoolreglement geeft ze toelichting over de evaluatiemiddelen die ze gebruikt en haar wijze van rapportering. Daarin verwoordt ze het belang dat ze hecht aan de totale persoonlijkheidsontwikkeling van het kind. Vanuit haar schoolvisie communiceert ze hierover met verschillende interne en externe actoren.

Ondersteuning De interne rapportering verloopt vaak via informele gesprekken, teamvergaderingen, overgangsgesprekken of het zorgoverleg. Het zorgteam is meestal betrokken partij en staat in voor de afname en analyse van genormeerde tests en sociogrammen. De zorgcoördinator registreert de uitgewisselde informatie en de resultaten van de afgenomen tests in het kind- of leerlingvolgsysteem.

De school hanteert frequent mondelinge, schriftelijke en multimediale kanalen om te rapporteren aan de ouders. In de kleuterafdeling maken de kleuteronderwijzers veelvuldig gebruik van individuele heen- en weermapjes. Themabrieven met gerichte informatie en sfeerbeelden op een digitaal platform informeren ouders over wat de kinderen meemaken in de klas en tijdens extra-murosactiviteiten. Het onthaalboekje van de jongste kleutergroepen visualiseert op een originele manier verschillende klasactiviteiten. Naast de vele informele gesprekken benutten de kleuteronderwijzers een drietal keren per jaar de formele oudercontacten om te rapporteren over het welbevinden, de betrokkenheid en de ontwikkeling van de individuele kleuter. Ze gebruiken hiervoor hun notities van de dagelijkse observaties en de gegevens uit het kindvolgsysteem. Op het einde van de kleuterloopbaan krijgt elke kleuter een 'gediplomeerd' informatieboekje met een algemeen beeld over de gedragingen en de verworvenheden van het kind.

In de lagere afdeling vormen diverse toetsen de basis voor de rapportering. Het schoolrapport geeft per leergebied en voor een aantal domeinen een overzicht van de geëvalueerde aspecten en de bereikte scores. De onderwijzer bepaalt zelf over welke domeinen hij in mindere of meerdere mate rapporteert. De beoordeling voor Nederlands, wiskunde, wereldoriëntatie (WO), Frans, lichamelijke opvoeding en levensbeschouwelijke vakken wordt uitgedrukt met een cijfer. Muzische vorming, WO-techniek, sociale vaardigheden en leren leren krijgen een symbool, gebaseerd op een vierpuntenschaal. Per leergebied krijgen de resultaten meestal een bijkomende verbale toelichting, zodat ouders en leerlingen de cijfers beter kunnen interpreteren. De woordelijke onderbouwing gebeurt op een respectvolle manier en getuigt van een doorgaans positieve bekrachtiging van de individuele leerling. De laatste bladzijde vermeldt of een leerling al of niet mag overgaan naar een volgend schooljaar. Naast concrete rapporten, met vermelding van dagelijkse toetsevaluaties, biedt de school vanaf

de tweede graad in toenemende mate ook abstracte rapporten aan. Deze bevatten enkel totaalcijfers en percentages per leergebied en per aan bod gekomen domein. Ze dienen als basis voor het al of niet toekennen van het getuigschrift.

De school streeft ernaar om goede contacten met de ouders te onderhouden. Vanuit een positief engagement en wederzijds respect probeert ze de ouder zoveel mogelijk te betrekken bij het school- en klasgebeuren. Sommige leerkrachten nodigen ouders uit om actief deel te nemen aan klasactiviteiten of voor een ontbijt in de klas. De school benut tevens een sociaal medianetwerk om allerlei informatie uit te wisselen. Op geregelde tijdstippen krijgen kinderen hun 'werkjes' mee naar huis.

Doeltreffendheid

De school voorziet weinig tot geen graduele opbouw in de rapporten. Documentanalyse geeft aan dat de leergebieden Nederlands en wiskunde in de meeste klassen overheersend aan bod komen. Niet alle domeinen van wereldoriëntatie en muzische vorming krijgen evenveel aandacht. Voor het leergebied Frans maakt de school nog geen onderscheid tussen het domein spreken en het domein mondelinge interactie, zoals het leerplan voorschrijft. In de meeste klassen krijgen de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden en leren leren weinig aandacht op het rapport. Geen enkel rapport rapporteert over de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT. Door de overwegend cognitieve informatie krijgen de ouders eerder weinig zicht op de vorderingen rond vaardigheden en attitudes. De inhoud, de vorm en de hoeveelheid van de woordelijke onderbouwing gebeurt niet bij alle teamleden op een gelijkgerichte wijze. Sommige onderwijzers kunnen nog groeien in het geven van gerichte en functionele feedback. Uit gesprekken blijkt dat de meesten het rapport zelden of niet nabespreken met de leerling. De lagere afdeling organiseert jaarlijks vier individuele oudercontacten, waarop onderwijzers het rapport toelichten. De school stimuleert de ouders om hieraan deel te nemen. Naar verluidt is er steeds een talrijke opkomst. De overwegend anderstalige ouders blijken echter vooral aandacht te hebben voor de cijferquoteringen omdat de geschreven boodschap vaak te moeilijk is voor hen. De school kan haar rapport nog 'talig vriendelijker' aanwenden door onder meer bijkomende visuele ondersteuning te bieden. Ze heeft haar ouders nog niet bevraagd naar de tevredenheid over de rapporteringspraktijk.

Het digitale leerlingvolgsysteem bestaat grotendeels uit toetsbare gegevens en kan op elk moment door elk teamlid worden geraadpleegd. Dit blijkt een enorme meerwaarde te zijn als ondersteuning bij diverse gesprekken met interne en externe actoren. Niettegenstaande de school een talentgerichte school wil zijn, focust ze toch voornamelijk op het deficit-denken - door haar sterke gerichtheid voor wat er allemaal fout kan lopen - en minder op de kracht van elk kind.

Ontwikkeling

In de kleuterafdeling maakte de kwaliteit van dit proces nog geen deel uit van interne evaluatiegesprekken. In de lagere afdeling voerde de school, op vraag van het lagere schoolteam, vier jaar geleden een nieuw rapport in. Dit rapportformat biedt de mogelijkheid om bijkomende schriftelijke feedback te noteren per toets, per leergebied en algemeen. Naar aanleiding van de trajectwerking rond WO-techniek schakelde ze vorig jaar voor enkele onderdelen over van punten naar symbolen. Gesprekken en documentanalyse bevestigen dat de school nog groeimogelijkheden heeft om de rapportering van evaluaties doeltreffender bij te sturen. Ze voorziet echter op dit moment nog geen concrete beleidsinitiatieven.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het algemeen beleid van de school steunt op een intern leiderschap, dat hoofdzakelijk bestaat uit de directeur en een middenkader met twee zorgcoördinatoren en een orthopedagoog. De directeur leidt de school al vijf jaar en kan zich beroepen op vijftien jaar directie-ervaring. Hij is verantwoordelijk voor het organisatorisch en pedagogisch beleid. Hij ziet zichzelf vooral als een bestuurder en organisator die werkbare structuren opstelt, maar wil graag een meer coachende rol opnemen. De meeste teamleden typeren de directeur als een menselijk en zachtmoedig persoon met een luisterend oor, die klaar staat om te helpen of om raad te geven.

De leerkrachten omschrijven de sfeer in de school als professioneel, collegiaal, warm, hulpvaardig en respectvol. Het verantwoordelijkheidsgevoel om elkaar op pedagogisch-didactisch, maar ook op intermenselijk vlak bij te staan en te ondersteunen, is groot. Ook nieuwe leerkrachten voelen zich gewaardeerd als volwaardig teamlid en verwijzen hiervoor naar de democratische leiderschapsstijl van de directeur. Hij stimuleert de samenwerking van het team en hecht veel belang aan het welzijn van de kinderen en de leerkrachten. Daardoor kan hij rekenen op een grote inzet en betrokkenheid. De teamleden spreken zich positief uit over het leiderschap op hun school.

De kleuterafdeling van de school zit soms op een 'eiland'. Dit heeft onder meer te maken met de ligging op de campus en de fysieke afstand tot de lagere afdeling. Meerdere teamleden geven aan nood te hebben aan een meer praktijkgerichte ondersteuning met de nodige reflectie achteraf. Sommigen missen wat 'sturing'. Eén van de kleuteronderwijzers kreeg sinds dit schooljaar een coördinerende taak. Samen met de recent opgerichte maandelijkse niveauspecifieke overlegmomenten wordt hierdoor deels tegemoet gekomen aan de vraag naar afstemming, concrete afspraken en uitgebouwde structuren. De directeur neemt hier zijn waardevolle rol als coach nog niet in voldoende mate op.

Secretariaatsmedewerkers ondersteunen de directeur bij verschillende administratieve taken. Samen met een team van zorgondersteuners, behartigt de meest ervaren zorgcoördinator de zorgwerking. Enkele werkgroepen zetten zich in voor een aantal inhoudelijke en praktisch-organisatorische aspecten. Zo creëert de directeur een gedeeld leiderschap, waarbinnen iedereen zijn verantwoordelijkheid opneemt. In BS Lyceum maken alle teamleden samen school.

Visieontwikkeling De school profileert zich als een buurtschool die openstaat voor alle kinderen uit de ruime schoolomgeving, waar iedereen zich thuis voelt. Ieders talenten ontdekken en alle kinderen zo ver mogelijk brengen in hun persoonlijke ontwikkeling is haar betrachtning. Haar slogan luidt: 'Basisschool Lyceum: een school waar men bekommerd is om het welzijn van elk kind.' Ze tracht tegemoet te komen aan een aantal noden van de buurt door onder meer een kinderdagverblijf, voor- en naschoolse opvang en zelfs binnenkort Nederlandse lessen aan anderstalige ouders aan te bieden. Ze investeert sterk in sport, verkeer en gezondheid om de eerder beperkte leef- en beleavingswereld van haar kinderen te compenseren. Haar pedagogisch project, gebaseerd op het basisdocument van de eigen koepel, beschrijft ze in een visietekst. Daarnaast werkte de school ook nog een visie uit op zorg en op gelijke onderwijskansen.

Naar aanleiding van een intensief traject rond wereldoriëntatie, schreef de directeur samen met de pedagogisch begeleider recentelijk een visie uit op goed wereldoriënterend onderwijs. Naar verluidt ging er met het team een gans denkproces aan vooraf.

Besluitvorming In de school zijn diverse formele en informele overlegmomenten. Maandelijks organiseert de directeur een algemene teamvergadering. Hierbij komen voornamelijk algemene organisatorische en administratieve zaken aan bod, gevolgd door 'grotere' onderwijskundige thema's. Er wordt eveneens ruimte gelaten voor inbreng van de zorgcoördinator. De directeur communiceert vooraf de agendapunten, onder de vorm van een dienstnota, via een digitaal communicatieplatform. Hij stelt desgewenst documenten ter beschikking, zodat iedereen zich op het overleg kan voorbereiden. Daarnaast krijgt elk teamlid de kans om zelf agendapunten aan te brengen. De school voorziet ook tijd om verslag uit te brengen van meerdere werkgroepvergaderingen en sporadisch voor uitwisseling van individueel gevolgde nascholingen. De vergaderingen verlopen democratisch. De teamleden geven aan dat ze voldoende inspraak krijgen. Bij eenvoudige onderwerpen voldoet één vergadering meestal om tot een consensus te komen. Complexere onderwerpen worden eerst in deelgroepen doorgesproken. Het evalueren van acties gebeurt eerder zelden met de ganse groep. De directeur lanceert daarvoor op voorhand een enquête, verzamelt de gegevens en licht die dan toe tijdens de teamvergadering. Waar nodig hakt hij knopen door. Naar verluidt staat de directeur open voor nieuwe ideeën of initiatieven en is hij steeds bereid om hierover in overleg te gaan. Hij kanaliseert vooraf de keuzes van de nascholingsprioriteiten. De voorgestelde 'pistes' worden daarna plenair besproken. De school legt de besluitvorming vast in een efficiënt verslag dat alle teamleden en ook de leden van de schoolraad gemakkelijk kunnen raadplegen.

De kleuteronderwijzers hebben er sinds kort voor gekozen om maandelijks een bijkomende kleutervergadering te organiseren. Ze voelden de noodzaak om de kleuterwerking beter op elkaar af te stemmen en hierover open te communiceren met elkaar. Om de gelijkwaardigheid tussen alle teamleden te bewaken, maken ze gebruik van een wisselend voorzitterschap en gebeurt de verslaglegging door middel van een beurtrol. Tot op heden is de directeur niet aanwezig op deze niveauspecifieke vergadermomenten. Daardoor mist de school kansen tot verrijkende uitwisseling en een drempelverlagende communicatie voor beide partijen. De directeur wordt achteraf wel op de hoogte gebracht van de besproken agendapunten.

Kwaliteitszorg De school probeert een beter zicht te krijgen op haar sterktes en zwaktes door allerlei outputgegevens te verzamelen. Zo vraagt ze onder andere gegevens op uit het vervolgonderwijs. Naar verluidt liggen de resultaten meestal in de lijn van de verwachting van de school en sluiten ze aan bij het gegeven advies op het einde van de lagere schoolloopbaan. Verder analyseert de school resultaten van genormeerde tests en externe toetsen van een andere onderwijskoepel waaraan de leerlingen van het zesde leerjaar deelnemen. Dit leidde al tot enkele bijstellingen in het onderwijsbeleid. Dit was onder meer het geval met het leergebied wereldoriëntatie, waarvoor de school gedurende enkele jaren een intensief traject aflegde, met ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst. Recentelijk stelde de school ook haar onderwijsaanbod voor het leergebied wiskunde in vraag. De lagere afdeling is daarom dit schooljaar gestart met een ander onderwijsleerpakket en investeerde ze in een 'meetkast'. De school staat voor wiskunde echter nog maar aan het begin van een

ontwikkelingsproces. Een visie op goed wiskundeonderwijs, een doelgericht tijdspad met ruimte voor reflectie en bijsturing, concrete afspraken, een verticale opbouw met afstemming op niveau van zowel kleuter- als lager onderwijs ... ontbreken nog. Dit schooljaar neemt de school de implementatie van het vernieuwde leerplan Nederlands op als één van de actiepunten in haar prioriteitenplan. Uit gesprekken en documentanalyse blijkt dat het schoolbeleid sterk inzet op het opstellen van nieuwe acties, maar dit in veel mindere mate doet voor de (tussentijdse) evaluatie en eventuele bijsturing van de ondernomen acties. Sommige leerkrachten geven dan ook aan dat 'het allemaal snel gaat', 'het nogal veel is' en er weinig tijd overblijft om 'te laten bezinken' of om achteraf 'bij te sturen'. Daarnaast voert de school tevredenheidsonderzoeken uit, zowel bij de leerlingen, de leerkrachten als de ouders. Ook dit leidde al tot enkele bijstellingen op de verschillende niveaus.

De directeur biedt zijn teamleden in voldoende mate de mogelijkheid tot het volgen van nascholingen. Hij stelt daarbij echter weinig expliciete verwachtingen en voert geen behoefteanalyse uit. Documentanalyse toont aan dat er doorgaans jaarlijks slechts enkele teamleden zijn die, gelinkt aan hun nieuwe of bijzondere schoolopdracht (zoals zorgbeleid, preventiebeleid, EHBO, voorzitter van een werkgroep ...) deelnemen aan specifieke vormingen. De school laat hierdoor kansen liggen om op permanente basis nieuwe inzichten en opgedane informatie te multipliceren en haar teamleden veelzijdig te professionaliseren.

De school neemt sporadisch deel aan onderzoeken van externe instanties om aspecten van haar schoolwerking te evalueren.

Gerichte klasbezoeken, individuele feedback en frequente coaching om leerkrachten van beide onderwijsniveaus systematisch te ondersteunen, alsook functionerings- en evaluatiegesprekken met elk teamlid, ontbreken voornamelijk. De directeur is zich hiervan bewust en geeft aan dat hij dit als werkpunt voor zichzelf opgenomen heeft. Verder hebben de teamleden nog te weinig de gewoonte om te reflecteren op de eigen aanpak en of de vernieuwingen wel het gewenste resultaat hebben.

GOK- en zorgbeleid 73% van de leerlingen die in het eerste leerjaar gestart zijn, stromen – zonder leerachterstand op te lopen – door tot in het 6de leerjaar. Het schoolteam baseert zijn zorg- en GOK-beleid op de analyse van data (tests, inschrijvingen ...) die de meest relevante noden van leerlingen in kaart brengt. Het heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en GOK-beleid vorm wil geven. De acties sluiten aan bij de noden van de leerlingen, maar operationele doelen zijn eerder impliciet of ontbreken. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en GOK-beleid bereikt. De acties die het schoolteam uitwerkt, sluiten aan op de vooropgestelde algemene doelen vanuit het GOK-beleid: stimuleren van de taalontwikkeling (leesproject, praatpoppen in de kleuterschool, auteur van de maand, (pr)ikbord, schoolkrant, spellingscontracten, voorleesnamiddag) en de sociaal-emotionele ontwikkeling (museum van jezelf, pestproject, sociogrammen, aanbod speeltijd ...). Door het ontbreken van een doelgerichte evaluatie heeft het schoolteam in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en GOK-beleid. Het heeft in zijn professionaliseringsbeleid vooral aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een beperkt aantal teamleden (voornamelijk de zorgcoördinator en het zorgteam) met het oog op het schooleigen zorg- en GOK-beleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam gebruikt de leerlijnen, gebaseerd op de leerplannen, als basis bij de planning en de bewaking van het onderwijsaanbod in de beide afdelingen.
- Veelvuldig overleg tussen parallelcollega's zorgt voor een gelijkgericht onderwijsaanbod per leeftijdsgroep in de beide afdelingen.
- De teamleden hanteren overwegend een stimulerende begeleidingsstijl en coöperatieve werkvormen.
- De teamleden leveren degelijke inspanningen om de leef- en belevingswereld van de kinderen uit te breiden met bijzondere aandacht voor sport, gezondheid, verkeer en extra-murosactiviteiten.
- De school investeert in een goede organisatie van het beleid met betrekking tot de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school realiseert doeltreffende acties door een planmatige aanpak van de sociale en emotionele begeleiding op leerling-, leerkracht- en schoolniveau.
- De teamleden besteden ruime aandacht aan preventie en remediëring van de sociale ontwikkeling.
- Het zorgteam zorgt voor de nodige ondersteuning bij de kwaliteitsbewaking van de onderzochte processen.
- De teamleden nemen frequent initiatieven om ouders te informeren over de evolutie van kinderen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur hanteert een open democratische leiderschapsstijl en een participatieve besluitvorming.
- De teamleden engageren zich in werkgroepen om de organisatie van schoolorganisatorische aspecten te ondersteunen.
- Alle teamleden tonen een gezamenlijke betrokkenheid en grote inzet om de schoolwerking, samen met de directeur, verder uit te bouwen en zo samen school te maken.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan de huidige agenda als planningsdocument functioneler aanwenden met bijzondere aandacht voor onder meer (zelf)evaluatie, differentiatie ...
- De kleuteronderwijzers kunnen de verticale opbouw van wiskundige begripsvorming beter afstemmen.
- De onderwijzers kunnen de leerlingen meer inspraak geven bij de uitwerking van thema's voor het leergebied wereldoriëntatie.
- De teamleden kunnen de evaluatiepraktijk van de onderzochte leergebieden in de beide afdelingen nog breder uitwerken en afstemmen op elkaar.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school kan een rapportering nastreven waarbij niet alleen alle leergebieden, domeinen en leergebiedoverschrijdende eindtermen maar ook attitudes en vaardigheden evenwichtiger aandacht krijgen.
- De teamleden kunnen de rapporteringspraktijk nog beter afstemmen op de anderstalige ouders en de taalzwakke leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur kan een meer coachende rol opnemen om individuele teamleden of niveaugroepen gestructureerd te ondersteunen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Myriam VANDE MOORTELE de inspecteur-verslaggever	Willem MESTDAGH de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	